

Теоретичні засади інвестиційного забезпечення інноваційної діяльності підприємств

Сергій Рожок

аспірант,

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,

e-mail: Rozhok.SV@krok.edu.ua,

ORCID: 0000-0003-2882-2658

Сучасний світ активно динамічно розвивається, впроваджуються нові технології, змінюються суспільні можливості і потреби, зростають економіка і ринки. Всі ці зміни передусім пов'язують із впровадженням нових інформаційних технологій, цифровізацією економічного суспільного життя, роботи інфраструктури, соціальної і економічної сфери, виробництва продукції, надання послуг. Проте процеси створення та впровадження нових технологій їх динаміка, ефективність залежать від двох взаємопов'язаних діяльностей: створення та впровадження самих розробок – інноваційних змін та інвестиційного, фінансового забезпечення інноваційного розвитку. Все це дає можливість говорити про актуальність та своєчасність проведеного дослідження теоретичних засад інвестиційного забезпечення інноваційної діяльності підприємств.

Дослідження концептуальних засад інвестиційного інноваційного забезпечення підприємств потребує детального розгляду, узагальнення праць, авторських доробків науковців у дослідженні інноваційної та інвестиційної діяльності, сутності поняття інновацій і узагальненого розуміння бачення процесів інвестиційного забезпечення інноваційної діяльності підприємств.

Теоретичні засади інвестиційного, інноваційного розвитку, інвестиційного, інноваційного забезпечення підприємств представлено у працях: Л. Борщ [1], К. Завадького [2], О. Махмудова [3], В. Найдьонова [3], Ю.Мотиченко [3], А. Пересади [4], Г. Савицької [5] Г. Осовської [7], та інших науковців.

Об'єктом дослідження є процеси обґрунтування теоретичних засад інвестиційного забезпечення інноваційної діяльності підприємств.

Предметом дослідження є теоретико-методичні аспекти інвестиційного забезпечення інноваційної діяльності підприємств.

Метою дослідження є обґрунтування теоретичних засад інвестиційного забезпечення інноваційної діяльності підприємств.

У роботі використано наступні методи дослідження: аналізу та синтезу індукції та дедукції; порівняння, узагальнення; системний, історично-філософський, структурний, комплексний, динамічний, процесний та інші наукові підходи.

Поняття «інвестиції» як економічна категорія досліджувалося у працях багатьох науковців і має свою тривалу історію пізнання. Мова йде про історично-філософські корені розуміння інвестицій як капіталу який вкладався підприємцем з метою отримання прибутку. Капітал вкладений в виробництво

передусім спрямовувався на формування основних засобів виробництва, виробничих потужностей які забезпечуватимуть подальші процеси економічного відтворення, виконуючи таким чином головну функцію формування основних засобів виробництва, створення фондів матеріально-технічного забезпечення та сировинної матеріальної бази на основі якої виробляється продукція.

Разом з еволюціонуванням, розвитком виробничих процесів змінювалися технології, розуміння того, що для ефективного виробництва, прибутковості капіталу та забезпечення процесів економічного відтворення, вкладення інвестиційних ресурсів лише в засоби виробництва та предмети праці недостатньо. Інвестування капіталу потребують технології, ідеї або новації, нова продукція, бренди, маркетинг та просування товарів на ринок, розробка, залучення, впровадження нематеріальних активів. При цьому, для різних підприємств ключем до успіху та ефективного розвитку є різне спрямування капіталу. Для одних підприємств важливою складовою розвитку є оновлення модернізація основних засобів підприємства, для інших інвестування в розробку, патентування нової технології чи просування бренду.

Саме поняття інвестиції походить від лат. слова *invest*, що перекладається як вкласти [2]. Як наукова категорія в економічній літературі поняття інвестицій трактується як вкладення капіталу з метою його примноження, зростання [3]. У працях А. Пересади відзначається довготривалість інвестиційних вкладень в економічній сфері, розбудові інфраструктури, соціальній сфері [4].

Історично поняття та процеси інновацій, інноваційного розвитку та інвестицій інвестиційного забезпечення є взаємозалежними і взаємопов'язаними адже суспільно-економічний розвиток потребує прогресивних змін, появи нових продуктів, послуг, для виробництва та надання яких потрібно оновити індустриальні потужності, впровадити нові технології виробництва, проте все це потребує фінансового забезпечення, інвестицій.

Інвестиції мають стратегічне значення для інноваційної активності підприємств, адже поряд з інтелектуальними є ключовими ресурсами без яких створення та впровадження інновацій фізично неможливо. Як економічна категорія інвестиції є основним ресурсом формування виробничих потужностей; основою зміцнення економічного та ресурсного потенціалу; інтегратором активного розвитку та акселератором змін; інструментом з застосуванням якого підприємство спроможне досягнути визначених стратегічних цілей.

За визначенням Л. Борщ інвестиціями є економічні ресурси які забезпечують зростання суспільного капіталу як економічного, виробничого так і інвестування в людський капітал [2]. Зазначимо, що це трактування є одним із сучасних розумінь сутності та значення інвестицій як основи зміцнення потенціалу підприємств не лише за матеріально-технічною складовою, але й за кадровою, інтелектуальною, оскільки зміцнення кадрового інтелектуального потенціалу, розвиток людського капіталу на підприємствах стає головним ресурсом якісних динамічних змін і високої ефективності діяльності загалом.

У дослідженні Ю. Мотиченко, О. Махмудова, В. Найдьонова, інвестиції

виступають капіталом який спрямовується в різні об'єкти діяльностей з ціллю отримання прибутку чи інших результатів і таким чином забезпечується стратегічний розвиток підприємства [3, 6]. Таким чином науковцями визначається взаємозв'язок та взаємозалежність таких складових як: інвестування, стратегічне планування та реалізація стратегії, прибутковість, ліквідність та розвиток. При цьому, самі інвестиції з їх обсягами, термінами повернення, умовами є визначальними параметрами які дають можливість для визначення, вибору певних векторів стратегічного розвитку як подальшого планування та впровадження, а також перспектив та обсягів запланованих перспективних результатів в межах тих наявних інвестиційних ресурсів які були залучені.

Узагальнюючи, зазначимо, що однаковість науковців в баченні розумінні сутності інвестицій полягає у визначенні їх як головного засобу який дає можливість для подальшого практичного здійснення інноваційної, виробничої, фінансової, комерційної та інших діяльностей підприємства.

Разом із змінами економічних систем їх еволюцією відбуваються зміни в процесі економічного відтворення, а зростання обсягів, темпів, концентрації виробництв потребують оновлення, модернізації технологічних баз на новому техніко-технологічному рівні, що стає можливим із впровадженням інновацій. Зміна технологічного рівня виробничих економічних систем дає можливість забезпечувати економічно-суспільні потреби на новому техніко-технологічному рівні.

Ключові слова: управління; управлінські технології; механізми управління.

Список використаних джерел

1. Борщ Л.М. Інновації і інвестиції в реальному секторі економіки: перспективи розвитку *Економіка ринкових відносин*. 2008. № 22. С. 44-52.
2. *Економічний словник*. К. Завадького, Т. Осовської, О. Юшкевич. Київ: Кондор, 2006. 355 с.
3. Махмудов О. Г. Найдъонов В.С. Мотиченко Ю.Є. , *Економіка України: проблеми на шляху перетворень: монографія* Донецьк: Кассіопея, 1999. 161 с.
4. Пересада А.А. *Інвестування*. К.: КНЕУ, 2001. 251 с.
5. Савицька Г.В. *Економічний аналіз діяльності підприємства: К.: Знання, 2007. 668 с.*
6. Кириченко О.С. *Інвестиційно-інноваційне забезпечення промисловості України в умовах Четвертої промислової революції: монографія*. Київ, Університет економіки та права «КРОК». 2021. 368 с. https://library.krok.edu.ua/media/library/category/monografiji/kyrychenko_0019.pdf.
7. Осовська Г. В. *Менеджмент організацій*. К.: Кондор. 2005. 860 с.